

Sylabus na rok akademicki 2018/2019														
Opis przedmiotu kształcenia														
Nazwa modułu/przedmiotu	GERIATRIA										Grupa szczegółowych efektów kształcenia			
											Kod grupy E	Nazwa grupy Nauki kliniczne niezabiegowe		
Wydział	Lekarski													
Kierunek studiów	lekarski													
Specjalności	Nie dotyczy													
Poziom studiów	jednolite magisterskie X* I stopnia ☐ II stopnia ☐ III stopnia ☐ podyplomowe ☐													
Forma studiów	X stacjonarne X niestacjonarne													
Rok studiów	V					Semestr studiów:		X zimowy X letni						
Typ przedmiotu	X obowiązkowy ☐ ograniczonego wyboru ☐ wolny wybór/ fakultatywny													
Rodzaj przedmiotu	X kierunkowy ☐ podstawowy													
Język wykładowy	X polski ☐ angielski ☐ inny													
* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając ☐ na X														
Liczba godzin														
Forma kształcenia														
Jednostka realizująca przedmiot	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytoryjne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego-obowiązkowe (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:														
Katedra i Klinika Geriatrii	5				15									
Semestr letni:														
Katedra i Klinika Geriatrii	5				15									
Razem w roku:	40													
Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)														
C1. Zapoznanie studentów z interdyscyplinarną wiedzą o problemach ludzi w wieku starszym. Proces starzenia w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym, , poznanie przyczyn i mechanizmów starzenia się z uwzględnieniem czynników niemodyfikowalnych i modyfikowalnych														
C.2. Umiejętność badania i posługiwania się skalami oceniającymi codzienne czynności i stan zdrowia pacjentów w podeszłym wieku (Kompleksowa Ocena Geriatryczna)														
C.3. Pogłębienie wiedzy o odmienności chorowania i leczenia ludzi w podeszłym wieku. Przykłady najczęstszych schorzeń odmiennie przebiegających w wieku podeszłym i towarzyszące im problemy diagnostyczne														

C.4. Podkreślenie odrębności terapii schorzeń w wieku starszym. Geriatryczny zespół jatrogenny				
C.5. Organizacja i standardy opieki geriatrycznej. Nabycie umiejętności odpowiedniego kwalifikowania lekarskiego do Zakładów Opiekuńczo-Lecznicznych, Zakładów Pielęgnacyjno-Opiekuńczych, Domów Pomocy Społecznej				
C.6. Zwrócenie uwagi studentów na znaczenie „Wielkich Zespołów Geriatrycznych” i roli lekarza w opiece nad pacjentem geriatrycznym				
Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:				
Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol
W01	E.W8	Student zna proces starzenia w aspekcie biologicznym, psychicznym i społecznym. Student zna badania wchodzące w zakres COG (całościowej oceny geriatrycznej)	Test zaliczeniowy	WY
W02	E.W9	Student zna odmienności przebiegu chorób wieku podeszłego oraz największe problemy i zespoły chorobowe wieku podeszłego (wielkie problemy geriatryczne)	Test zaliczeniowy	WY
W03	E.W10	Student zna odrębności farmakoterapii (dawki) oraz ryzyko powikłań polekowych	Test zaliczeniowy	WY
W04	E.W11	Student zna standardy hospitalizacji osób w podeszłym wieku	Test zaliczeniowy	WY
W05	E.W12	Student zna zasady organizacji opieki geriatrycznej i obciążenia opiekunów	Test zaliczeniowy	WY
U01	E.U1	Student orientuje się w konsekwencjach medycznych, ekonomicznych i społecznych procesu starzenia się	odpowiedź ustna, dyskusja	CK
U02	E.U3, E.U13	Posługuje się skalami wchodzącymi w zakres COG	badanie pacjenta - zbieranie odpowiedzi, wypełnianie kwestionariuszy	CK
U03	E.U3, E.U13	Umie zbadać chorych w podeszłym wieku ze schorzeniami sercowo-naczyniowymi układu oddechowego, układu pokarmowego, układu ruchu	ocena badania pacjenta przez studenta	CK
U04	E.U5	Umie zbadać chorych zaburzeniami funkcji poznawczych, otępieniami depresjami, stany maniakalnymi, po przebytych udarach	wypełnianie skal oceny funkcji poznawczych i depresji	CK
U05	EU16	Planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne u chorych w podeszłym wieku	próbne prowadzenie dokumentacji medycznej	CK

U06	E.U17	Przeprowadza u chorych geriatrycznych analizę działań niepożądanych poszczególnych leków oraz interakcji między nimi.	próbne zapisy w dokumentacji medycznej	CK
U07	E.U18	Proponuje u chorych geriatrycznych indywidualizację obowiązujących wytycznych terapeutycznych oraz inne metody leczenia wobec nieskuteczności albo przeciwwskazań do terapii standardowej;	próbne zapisy w dokumentacji medycznej	CK
U08	E.U22	Umie zbadać chorych w podeszłym wieku z upośledzoną funkcjonalnością somatyczną i psychiczną	badanie pacjenta przez studenta	CK

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL- E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:

Wiedza (W): 4

Umiejętności (U): 5

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	40
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	15
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	55
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	2,0

Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)

Wykłady

1. Proces starzenia się. Teorie starzenia się. Różne aspekty: biologiczny, psychologiczny i społeczny.
2. Specyfika opieki nad starszymi chorymi: zbieranie wywiadu, badanie fizykalne – Całościowa Ocena Geriatryczna (COG).
3. Wielkie problemy geriatryczne: zaburzenia chodu i równowagi, upadki, odleżyny, nietrzymanie zwieraczy. Sarkopenia.
4. Zaburzenia funkcji poznawczych w podeszłym wieku: otępienie, majaczenie, depresja, zespoły maniakalne.
5. Odmienności schorzeń u ludzi w podeszłym wieku: nietypowy obraz kliniczny i przebieg, wielochorobowość, wielolekowość i polipragmazja. Stan odżywienia.
6. Układ sercowo-naczyniowy w podeszłym wieku: niewydolność serca, choroba nadciśnieniowa, zaburzenia rytmu serca.
7. Zespół słałości (Frailty syndrome). Sarkopenia.
8. Zaburzenia układu ruchu, upadki, urazy, osteoporoza. Zaburzenia widzenia i słuchu.
9. Jakość życia u ludzi starszych i metody jej poprawy. Opieka kompensacyjna.
10. Organizacja opieki geriatrycznej w Polsce . Przykłady systemów opieki geriatrycznej w krajach Unii Europejskiej.

Ćwiczenia

1. Praktyczne zastosowanie kompleksowej oceny geriatrycznej, badania pacjentów: COG – całościowa ocena geriatryczna (skale Katza, Lawtona, Barthel; test Tinetti, skala Nortona, Bradena, skala Cummins, skala MNA (ocena ogólna, ocena antropometryczna, ocena diety, samoocena chorego).
2. COG – – oceniające zaburzenia poznawcze: skala MMSE Folsteina i test rysowania zegara Sunderlanda;

- skale oceniające depresję: geriatryczna GSD Yesavage'a, Hamiltona, Becka.
3. Badanie pacjentów z zaburzeniami funkcji poznawczych, otępieniem, depresją.
  4. Udar mózgu w wieku podeszłym. Rozpoznawanie i zasady leczenia parkinsonizmu w geriatрії. Niewydolność żylna, zespoły zakrzepowo-zatorowe - leczenie w wieku podeszłym.
  5. Schorzenia układu sercowo-naczyniowego u osób w podeszłym wieku (choroba niedokrwiennościowa, nadciśnieniowa oraz niewydolność serca). Otyłość.
  6. Schorzenia układu oddechowego (infekcyjne, POChP, gruźlica, nowotwory).
  7. Schorzenia układu pokarmowego: choroby żołądka, wątroby, jelit.
  8. Schorzenia układu ruchu u osób w podeszłym wieku (w tym osteoporoza), zaburzenia mobilności, upadki i ich następstwa, schorzenia układu moczowo-płciowego.
  9. Ocena ryzyka upadków: test Tinetti, test „wstań idź”, szybkość chodu, test Berga, bateria testów SPPB.
  10. Zespół słabości (*Frailty syndrome*) – kryteria fenotypowe L. Fried, kryteria komasacji deficytów – ocena chorych.
  11. Otyłość, choroby tarczycy i cukrzyca w podeszłym wieku.
  12. Menopauza, andropauza.
  13. Urazowość w wieku podeszłym, zaburzenia funkcji zwieraczy, zaburzenia widzenia i słuchu.
  14. Pielęgnacja kompensacyjna, sposoby poprawy jakości życia.
  15. Badanie chorych z tzw. wielkimi zespołami geriatrycznymi. Sprawdzenie umiejętności badania pacjentów i kolokwium.

Literatura podstawowa:

1. Grodzicki T., Kocemba J., Skalska A: Geriatria z elementami gerontologii ogólnej. Via Medica, Gdańsk 2006.
2. Stany nagłe w geriatрії. Wyd. polskie, red. T. Kostka, Edra, Wrocław, 2017.
3. Vademecum geriatрії dla lekarza praktyka. Tom 1. Red. B. Gryglewska, T. Grodzicki, Via Medica, Gdańsk, 2016.
4. Vademecum geriatрії dla lekarza praktyka. Tom 2. Red. B. Gryglewska, T. Grodzicki, Via Medica, Gdańsk, 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. PolSenior. Aspekty medyczne, psychologiczne, socjologiczne i ekonomiczne starzenia się ludzi w Polsce. Red. M. Mossakowska, A. Więcek, P. Będowski, Termedia, Poznań, 2012.

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...) symulator odczuć wieku starczego, symulator niedowładu połowicznego, formularze skal COG; słuchawki lekarskie i sfigmomanometr; laptop i rzutnik multimedialny

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu) wiedza z zakresu chorób wewnętrznych, neurologii i psychiatrii; umiejętność badania podmiotowego i przedmiotowego chorych

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny)

Aktywność podczas zajęć. Kolokwium zaliczeniowe: TEST – min. 60% odpowiedzi pozytywnych.

UWAGA: Wszystkie opuszczone zajęcia (w tym dni/godziny rektorskie/dziekańskie) muszą być odrobione zgodnie z ustalonymi zasadami.

Ocena:	Kryteria oceny zaliczenia przedmiotu
Bardzo dobra (5,0)	95%-100% właściwych odpowiedzi
Ponad dobra (4,5)	88%-94% właściwych odpowiedzi
Dobra (4,0)	78%-87% właściwych odpowiedzi
Dość dobra (3,5)	70%-77% właściwych odpowiedzi
Dostateczna (3,0)	60%-69% właściwych odpowiedzi
Ocena:	Kryteria oceny z egzaminu (jeśli dotyczy) – NIE DOTYCZY
Bardzo dobra (5,0)	
Ponad dobra (4,5)	
Dobra (4,0)	
Dość dobra (3,5)	
Dostateczna (3,0)	

KATEDRA i KLINIKA GERIATRII UMW, ul. Skłodowskiej-Curie 66, 50-369 Wrocław

tel. (sekretariat), Magdalena Ciechanowicz: 71 784 24 28

Osoba odpowiedzialna za przedmiot, kontakt: tel. i adres email:

prof. dr hab. n. med. Małgorzata Sobieszczęńska; e-mail: malgorzata.sobieszczeska@umed.wroc.pl

Adiunkt dydaktyczny: lek. Karolina Lindner; e-mail: karolina.lindner@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:

prof. dr hab. n. med. Małgorzata Sobieszczęńska - wykłady

prof. Małgorzata Sobieszczęńska, dr n. med. Zbigniew Machaj, dr n. med. Wioletta Szczepaniak, dr n.

med. Iwona Pirogowicz, lek. Karolina Lindner, lek. Anna Parużyńska, lek. Małgorzata Pędzik-Szymała,

dr Joanna Żórawska, lek. Izabela Winkel, lek. Beata Gontarz, prof. Karol Kozak – ćwiczenia kliniczne

Uczestnicy studiów doktoranckich: lek. Krzysztof Pachotek - ćwiczenia kliniczne

Data opracowania sylabusu

20.08.2018 r.

Sylabus opracowała

M. Sobieszczęńska

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu

Katedra i Klinika Geriatrii

p.o. kierownika

prof. dr hab. Małgorzata Sobieszczęńska

Podpis Dziekana właściwego wydziału

prof. dr hab. Małgorzata Sobieszczęńska

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu

WYDZIAŁ LEKARSKI

Pracownia ds. Studentów

Dr hab. Paweł Domosławski

